

Luk

Chapter 6

Spanish Interlinear

Reference: Reina Valera 1909

- 1 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ σπορίμων; καὶ
sucedió * en sábado pasar él por sembrados y
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G4521](#) [G1279](#) [G0846](#) [G1223](#) [G4702](#) [G2532](#)
ἐτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἤσθιον τοὺς στάχους, ψώχοντες ταῖς
arrancaban los discípulos de-él y comían las espigas frotando con-las
[G5089](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2068](#) [G3588](#) [G4719](#) [G5597](#) [G3588](#)
χερσίν.
manos
[G5495](#)

Y ACONTECIÓ que pasando él por los sembrados en un sábado segundo del primero, sus discípulos arrancaban espigas, y comían, restregándolas con las manos.

- 2 τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπαν, Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστιν τοῖς
algunos * de-los Farisaῖoi dijeron qué hacéis lo-que no es-lícito en-los
[G5100](#) [G1161](#) [G3588](#) [G5330](#) [G3004](#) [G5101](#) [G4160](#) [G3739](#) [G3756](#) [G1832](#) [G3588](#)
σάββασιν?
sábados
[G4521](#)

Y algunos de los Fariseos les dijeron: ¿Por qué hacéis lo que no es lícito hacer en los sábados?

- 3 καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε,
y respondiendo hacia ellos dijo el Iēsoûs ni-siquiera esto leísteis
[G2532](#) [G0611](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3004](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3761](#) [G3778](#) [G0314](#)
ὃ lo-que hizo Δαυὶδ, ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
[G3739](#) [G4160](#) [G1138](#) [G3753](#) [G3983](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3326](#) [G0846](#)
ὄντες;
estando
[G1510](#)

Y respondiendo Jesús les dijo: ¿Ni aun esto habéis leído, qué hizo David cuando tuvo hambre, él, y los que con él estaban;

- 4 ὥς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς
como entró en la casa del Θεοῦ y los panes de-la
[G5613](#) [G1525](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3624](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0740](#) [G3588](#)
προθέσεως λαβὼν, ἔφαγεν, καὶ ἔδωκεν τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ
proposición tomando comió y dio a-los con él los-cuales no
[G4286](#) [G2983](#) [G5315](#) [G2532](#) [G1325](#) [G3588](#) [G3326](#) [G0846](#) [G3739](#) [G3588](#)
ἔξεστιν φαγεῖν, εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς;
es-lícito comer si no solos los sacerdotes
[G1832](#) [G5315](#) [G1487](#) [G3361](#) [G3441](#) [G3588](#) [G2409](#)

Cómo entró en la casa de Dios, y tomó los panes de la proposición, y comió, y dió también á los que estaban con él, los cuales no era lícito comer, sino á solos los sacerdotes?

5 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Κύριός ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
y decía a-ellos señor es del sábado el hijo del hombre
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G2962](#) [G1510](#) [G3588](#) [G4521](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#)

Y les decía: El Hijo del hombre es Señor aun del sábado.

6 Ἐγένετο δὲ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ, εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν
sucedió * en otro sábado entrar él en la sinagoga
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G2087](#) [G4521](#) [G1525](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G4864](#)

καὶ διδάσκειν; καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ
y enseñar y había hombre allí y la mano de-él la derecha
[G2532](#) [G1321](#) [G2532](#) [G1510](#) [G0444](#) [G1563](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5495](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1188](#)

ἦν ξηρά.
estaba seca
[G1510](#) [G3584](#)

Y aconteció también en otro sábado, que él entró en la sinagoga y enseñaba; y estaba allí un hombre que tenía la mano derecha seca.

7 παρετηροῦντο δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ ἐν
observaban * a-él los escribas y los Pharisaîoi si en
[G3906](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1122](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5330](#) [G1487](#) [G1722](#)

τῷ σαββάτῳ θεραπεύει, ἵνα εὕρωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ.
el sábado sanaba para-que hallaran acusar de-él
[G3588](#) [G4521](#) [G2323](#) [G2443](#) [G2147](#) [G2723](#) [G0846](#)

Y le acechaban los escribas y los Fariseos, si sanaría en sábado, por hallar de qué le acusasen.

8 αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ
él-mismo * conocía los pensamientos de-ellos dijo * al hombre el
[G0846](#) [G1161](#) [G1492](#) [G3588](#) [G1261](#) [G0846](#) [G3004](#) [G1161](#) [G3588](#) [G0435](#) [G3588](#)

ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα, Ἐγειρε, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον. καὶ
seca teniendo la mano levántate y ponte-de-pie en el medio y
[G3584](#) [G2192](#) [G3588](#) [G5495](#) [G1453](#) [G2532](#) [G2476](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3319](#) [G2532](#)

ἀναστὰς, ἔστη.
levantándose se-puso-de-pie
[G0450](#) [G2476](#)

Mas él sabía los pensamientos de ellos; y dijo al hombre que tenía la mano seca: Levántate, y ponte en medio. Y él levantándose, se puso en pie.

9 εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς, Ἐπερωτῶ ὑμᾶς, εἰ ἔξεστιν τῷ
dijo * el Iēsoûs hacia ellos pregunto a-vosotros si es-lícito en-el
[G3004](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G4314](#) [G0846](#) [G1905](#) [G4771](#) [G1487](#) [G1832](#) [G3588](#)

σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι? ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι?
sábado hacer-bien o hacer-mal alma salvar o destruir
[G4521](#) [G0015](#) [G2228](#) [G2554](#) [G5590](#) [G4982](#) [G2228](#) [G0622](#)

Entonces Jesús les dice: Os preguntaré una cosa: ¿Es lícito en sábados hacer bien, ó hacer mal? ¿salvar la vida, ó quitarla?

- 10 καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς, εἶπεν αὐτῷ, Ὕεκτεινον τὴν χεῖρά σου.
y mirando-alrededor a-todos ellos dijo a-él, extiende la mano de-ti
[G2532](#) [G4017](#) [G3956](#) [G0846](#) [G3004](#) [G0846](#) [G1614](#) [G3588](#) [G5495](#) [G4771](#)
- ὁ δὲ ἐποίησεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ.
el * hizo y fue-restaurada la mano de-él
[G3588](#) [G1161](#) [G4160](#) [G2532](#) [G0600](#) [G3588](#) [G5495](#) [G0846](#)

Y mirándolos á todos alrededor, dice al hombre: Extiende tu mano. Y él lo hizo así, y su mano fué restaurada.

- 11 αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί
ellos-mismos * fueron-llenados de-locura y hablaban hacia unos-a-otros qué
[G0846](#) [G1161](#) [G4130](#) [G0454](#) [G2532](#) [G1255](#) [G4314](#) [G0240](#) [G5101](#)
- ἂν ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ.
* harían al Iēsoû.
[G0302](#) [G4160](#) [G3588](#) [G2424](#)

Y ellos se llenaron de rabia; y hablaban los unos á los otros qué harían á Jesús.

- 12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος
sucedió * en los días estos salir él hacia el monte
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2250](#) [G3778](#) [G1831](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3735](#)
- προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.
a-orar y estaba pasando-la-noche en la oración del Θεοῦ.
[G4336](#) [G2532](#) [G1510](#) [G1273](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4335](#) [G3588](#) [G2316](#)

Y aconteció en aquellos días, que fué al monte á orar, y pasó la noche orando á Dios.

- 13 καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ
y cuando vino día llamó a-los discípulos de-él y
[G2532](#) [G3753](#) [G1096](#) [G2250](#) [G4377](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#) [G2532](#)
- ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν;
escogiendo de ellos doce a-quienes también apóstoles nombró
[G1586](#) [G0575](#) [G0846](#) [G1427](#) [G3739](#) [G2532](#) [G0652](#) [G3687](#)

Y como fué de día, llamó á sus discípulos, y escogió doce de ellos, á los cuales también llamó apóstoles:

- 14 Σίμωνα ὃν καὶ ὠνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ;
Símōna a-quien también nombró Pétron, y Andréan el hermano de-él
[G4613](#) [G3739](#) [G2532](#) [G3687](#) [G4074](#) [G2532](#) [G0406](#) [G3588](#) [G0080](#) [G0846](#)
- καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην; καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον;
y Iákōbon y Iōánnēn y Philippon y Bartholomaïon
[G2532](#) [G2385](#) [G2532](#) [G2491](#) [G2532](#) [G5376](#) [G2532](#) [G0918](#)

A Simón, al cual también llamó Pedro, y á Andrés su hermano, Jacobo y Juan, Felipe y Bartolomé,

- 15 καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν; καὶ Ἰάκωβον Ἀλφαίου; καὶ Σίμωνα τὸν
y Maththaïon y Thōmān y Iákōbon de-Alphaίου y Símōna el
[G2532](#) [G3156](#) [G2532](#) [G2381](#) [G2532](#) [G2385](#) [G0256](#) [G2532](#) [G4613](#) [G3588](#)
- καλούμενον Ζηλωτὴν;
llamado Zēlōtēn
[G2564](#) [G2207](#)

Mateo y Tomás, Jacobo hijo de Alfeo, y Simón el que se llama Celador,

- 16 καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου; καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς ἐγένετο προδότης.
y Ióudan de-Iakōbou y Ióudan Iskariōth, ὃς quien llegó-a-ser traidor
[G2532](#) [G2455](#) [G2385](#) [G2532](#) [G2455](#) [G2469](#) [G3739](#) [G1096](#) [G4273](#)

Judas hermano de Jacobo, y Judas Iscariote, que también fué el traidor.

- 17 καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος
y bajando con ellos se-puso-de-pie sobre lugar llano y multitud
[G2532](#) [G2597](#) [G3326](#) [G0846](#) [G2476](#) [G1909](#) [G5117](#) [G3977](#) [G2532](#) [G3793](#)
- πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης
grande de-discípulos de-él y muchedumbre grande del pueblo desde toda
[G4183](#) [G3101](#) [G0846](#) [G2532](#) [G4128](#) [G4183](#) [G3588](#) [G2992](#) [G0575](#) [G3956](#)
- τῆς Ἰουδαίας, καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου, καὶ Σιδῶνος,
la Ioudaías y Ierousalēm y de-la costa de-Týrou y Sidōnos
[G3588](#) [G2449](#) [G2532](#) [G2419](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3882](#) [G5184](#) [G2532](#) [G4605](#)

Y descendió con ellos, y se paró en un lugar llano, y la compañía de sus discípulos, y una grande multitud de pueblo de toda Judea y de Jerusalem, y de la costa de Tiro y de Sidón, que habían venido á oírle, y para ser sanados de sus enfermedades;

- 18 οἱ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων
quienes vinieron a-oír a-él y ser-sanados de las enfermedades
[G3739](#) [G2064](#) [G0191](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2390](#) [G0575](#) [G3588](#) [G3554](#)
- αὐτῶν. καὶ οἱ ἐνοχλοῦμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο.
de-ellos y los atormentados por espíritus inmundos eran-sanados
[G0846](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1776](#) [G0575](#) [G4151](#) [G0169](#) [G2323](#)

Y los que habían sido atormentados de espíritus inmundos: y estaban curados.

- 19 καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτουν ἅπτεσθαι αὐτοῦ; ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ
y toda la multitud buscaban tocar a-él; porque poder de él
[G2532](#) [G3956](#) [G3588](#) [G3793](#) [G2212](#) [G0680](#) [G0846](#) [G3754](#) [G1411](#) [G3844](#) [G0846](#)
- ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας.
salía y sanaba a-todos
[G1831](#) [G2532](#) [G2390](#) [G3956](#)

Y toda la gente procuraba tocarle; porque salía de él virtud, y sanaba á todos.

- 20 Καὶ αὐτὸς, ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,
y él-mismo alzando los ojos de-él hacia los discípulos de-él
[G2532](#) [G0846](#) [G1869](#) [G3588](#) [G3788](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#)
- ἔλεγεν, Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ
decía bienaventurados los pobres porque vuestro es el reino del
[G3004](#) [G3107](#) [G3588](#) [G4434](#) [G3754](#) [G5212](#) [G1510](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#)
- Θεοῦ.
Theoῦ
[G2316](#)

Y alzando él los ojos á sus discípulos, decía: Bienaventurados vosotros los pobres; porque vuestro es el reino de Dios.

- 21 μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. μακάριοι
bienaventurados los que-tienen-hambre ahora porque seréis-saciados bienaventurados
[G3107](#) [G3588](#) [G3983](#) [G3568](#) [G3754](#) [G5526](#) [G3107](#)
- οἱ κλαῖοντες νῦν, ὅτι γελάσετε.
los que-lloran ahora porque reiréis
[G3588](#) [G2799](#) [G3568](#) [G3754](#) [G1070](#)

Bienaventurados los que ahora tenéis hambre; porque seréis saciados. Bienaventurados los que ahora lloráis, porque reiréis.

- 22 μακάριοί έστε όταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ όταν
bienaventurados sois cuando os-aborrezcan a-vosotros los hombres y cuando
[G3107](#) [G1510](#) [G3752](#) [G3404](#) [G4771](#) [G3588](#) [G0444](#) [G2532](#) [G3752](#)
- ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσιν, καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν
os-aparten a-vosotros y os-insulten y echen-fuera el nombre de-vosotros
[G0873](#) [G4771](#) [G2532](#) [G3679](#) [G2532](#) [G1544](#) [G3588](#) [G3686](#) [G4771](#)
- ὡς πονηρὸν, ἕνεκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου;
como malo por-causa-de el hijo del hombre
[G5613](#) [G4190](#) [G1752](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3588](#) [G0444](#)

Bienaventurados seréis, cuando los hombres os aborrecieren, y cuando os apartaren de sí, y os denostaren, y desecharen vuestro nombre como malo, por el Hijo del hombre.

- 23 χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ σκιρτήσατε; ἰδοὺ γὰρ, ὅ
alegraos en aquel el día y saltad he-aquí porque la
[G5463](#) [G1722](#) [G1565](#) [G3588](#) [G2250](#) [G2532](#) [G4640](#) [G3708](#) [G1063](#) [G3588](#)
- μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ. κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ
recompensa de-vosotros mucha en el cielo según las mismas-cosas porque
[G3408](#) [G4771](#) [G4183](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3772](#) [G2596](#) [G3588](#) [G0846](#) [G1063](#)
- ἐποιοῦν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
hacían a-los profetas los padres de-ellos
[G4160](#) [G3588](#) [G4396](#) [G3588](#) [G3962](#) [G0846](#)

Gozaos en aquel día, y alegraos; porque he aquí vuestro galardón es grande en los cielos; porque así hacían sus padres á los profetas.

- 24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν
pero ay de-vosotros los ricos porque ya-tenéis el consuelo
[G4133](#) [G3759](#) [G4771](#) [G3588](#) [G4145](#) [G3754](#) [G0568](#) [G3588](#) [G3874](#)
- ὑμῶν.
de-vosotros
[G4771](#)

Mas ¡ay de vosotros, ricos! porque tenéis vuestro consuelo.

- 25 οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι πεινάσετε. οὐαὶ οἱ
ay de-vosotros los saciados ahora porque tendréis-hambre ay los
[G3759](#) [G4771](#) [G3588](#) [G1705](#) [G3568](#) [G3754](#) [G3983](#) [G3759](#) [G3588](#)
- γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε.
que-ríen ahora porque lamentaréis y lloraréis
[G1070](#) [G3568](#) [G3754](#) [G3996](#) [G2532](#) [G2799](#)

¡Ay de vosotros, los que estáis hartos! porque tendréis hambre. ¡Ay de vosotros, los que ahora reís! porque lamentaréis y lloraréis.

- 26 οὐαὶ όταν καλῶς ὑμᾶς εἰπωσιν πάντες οἱ ἄνθρωποι, κατὰ τὰ
ay cuando bien de-vosotros hablen todos los hombres según las
[G3759](#) [G3752](#) [G2573](#) [G4771](#) [G3004](#) [G3956](#) [G3588](#) [G0444](#) [G2596](#) [G3588](#)
- αὐτὰ γὰρ ἐποιοῦν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
mismas-cosas porque hacían a-los falsos-profetas los padres de-ellos
[G0846](#) [G1063](#) [G4160](#) [G3588](#) [G5578](#) [G3588](#) [G3962](#) [G0846](#)

¡Ay de vosotros, cuando todos los hombres dijeren bien de vosotros! porque así hacían sus padres á los falsos profetas.

- 27 Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν,
pero a-vosotros digo a-los que-escuchan amad a-los enemigos de-vosotros
[G0235](#) [G4771](#) [G3004](#) [G3588](#) [G0191](#) [G0025](#) [G3588](#) [G2190](#) [G4771](#)
- καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς,
bien haced a-los que-os-aborrecen a-vosotros
[G2573](#) [G4160](#) [G3588](#) [G3404](#) [G4771](#)

Mas á vosotros los que oís, digo: Amad á vuestros enemigos, haced bien á los que os aborrecen;

- 28 εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων
benedicid a-los que-os-maldicen a-vosotros orad por los que-os-maltratan
[G2127](#) [G3588](#) [G2672](#) [G4771](#) [G4336](#) [G4012](#) [G3588](#) [G1908](#)
- ὑμᾶς,
a-vosotros
[G4771](#)

Benedicid á los que os maldicen, y orad por los que os calumnian.

- 29 τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, παρέχε καὶ τὴν ἄλλην; καὶ
al que-te-golpea a-ti en la mejilla ofrece también la otra y
[G3588](#) [G5180](#) [G4771](#) [G1909](#) [G3588](#) [G4600](#) [G3930](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0243](#) [G2532](#)
- ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης.
del que te-quita de-ti el manto también la túnica no impidas
[G0575](#) [G3588](#) [G0142](#) [G4771](#) [G3588](#) [G2440](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5509](#) [G3361](#) [G2967](#)

Y al que te hiriere en la mejilla, dale también la otra; y al que te quitare la capa, ni aun el sayo le defiendas.

- 30 παντὶ αἰτοῦντί σε, δίδου; καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ, μὴ
a-todo el-que-te-pide a-ti da y del que te-quita las-cosas tuyas no
[G3956](#) [G0154](#) [G4771](#) [G1325](#) [G2532](#) [G0575](#) [G3588](#) [G0142](#) [G3588](#) [G4674](#) [G3361](#)
- ἀπαίτει;
reclames
[G0523](#)

Y á cualquiera que te pidiera, da; y al que tomare lo que es tuyo, no vuelvas á pedir.

- 31 καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ποιεῖτε αὐτοῖς
y como queréis que hagan a-vosotros los hombres haced a-ellos
[G2532](#) [G2531](#) [G2309](#) [G2443](#) [G4160](#) [G4771](#) [G3588](#) [G0444](#) [G4160](#) [G0846](#)
- ὁμοίως,
igualmente
[G3668](#)

Y como queréis que os hagan los hombres, así hacedles también vosotros:

- 32 καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν;
y si amáis a-los que-os-aman a-vosotros cuál a-vosotros gracia es
[G2532](#) [G1487](#) [G0025](#) [G3588](#) [G0025](#) [G4771](#) [G4169](#) [G4771](#) [G5485](#) [G1510](#)
- καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς, ἀγαπῶσιν.
también porque los pecadores a-los que-los-aman a-ellos aman
[G2532](#) [G1063](#) [G3588](#) [G0268](#) [G3588](#) [G0025](#) [G0846](#) [G0025](#)

Porque si amáis á los que os aman, ¿qué gracias tendréis? porque también los pecadores aman á los que los aman.

- 33 καὶ γὰρ, ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιούντας ὑμᾶς, ποία
 también porque si hacéis-bien a-los que-os-hacen-bien a-vosotros cuál
[G2532](#) [G1063](#) [G1437](#) [G0015](#) [G3588](#) [G0015](#) [G4771](#) [G4169](#)
 ὑμῖν χάρις ἐστίν? καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν.
 a-vosotros gracia es también los pecadores lo mismo hacen
[G4771](#) [G5485](#) [G1510](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0268](#) [G3588](#) [G0846](#) [G4160](#)

Y si hiciereis bien á los que os hacen bien, ¿qué gracias tendréis? porque también los pecadores hacen lo mismo.

- 34 καὶ ἐὰν δανίσητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν?
 y si prestáis de quienes esperáis recibir cuál a-vosotros gracia es
[G2532](#) [G1437](#) [G1155](#) [G3844](#) [G3739](#) [G1679](#) [G2983](#) [G4169](#) [G4771](#) [G5485](#) [G1510](#)
 καὶ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανίζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ ἴσα.
 también pecadores a-pecadores prestan para-que reciban lo igual
[G2532](#) [G0268](#) [G0268](#) [G1155](#) [G2443](#) [G0618](#) [G3588](#) [G2470](#)

Y si prestareis á aquellos de quienes esperáis recibir, ¿qué gracias tendréis? porque también los pecadores prestan á los pecadores, para recibir otro tanto.

- 35 πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανίζετε,
 pero amad a-los enemigos de-vosotros y y haced-bien y prestad
[G4133](#) [G0025](#) [G3588](#) [G2190](#) [G4771](#) [G2532](#) [G0015](#) [G2532](#) [G1155](#)
 μηδὲν ἀπελπίζοντες; καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ
 nada esperando-a-cambio y será la recompensa de-vosotros mucha y
[G3367](#) [G0560](#) [G2532](#) [G1510](#) [G3588](#) [G3408](#) [G4771](#) [G4183](#) [G2532](#)
 ἔσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου; ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς
 seréis hijos del-Altísimo porque él-mismo bondadoso es para-con los
[G1510](#) [G5207](#) [G5310](#) [G3754](#) [G0846](#) [G5543](#) [G1510](#) [G1909](#) [G3588](#)
 ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς.
 ingratos y malos
[G0884](#) [G2532](#) [G4190](#)

Amad, pues, á vuestros enemigos, y haced bien, y prestad, no esperando de ello nada; y será vuestro galardón grande, y seréis hijos del Altísimo: porque él es benigno para con los ingratos y malos.

- 36 Γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς [καὶ] ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν.
 sed compasivos como también el Padre de-vosotros compasivo es
[G1096](#) [G3629](#) [G2531](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3962](#) [G4771](#) [G3629](#) [G1510](#)

Sed pues misericordiosos, como también vuestro Padre es misericordioso.

- 37 καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε; καὶ μὴ
 y no juzguéis y de-ningún-modo * seréis-juzgados y no
[G2532](#) [G3361](#) [G2919](#) [G2532](#) [G3756](#) [G3361](#) [G2919](#) [G2532](#) [G3361](#)
 καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. ἀπολύετε, καὶ
 condenáis y de-ningún-modo * seréis-condenados perdonad y
[G2613](#) [G2532](#) [G3756](#) [G3361](#) [G2613](#) [G0630](#) [G2532](#)
 ἀπολυθήσεσθε.
 seréis-perdonados
[G0630](#)

No juzguéis, y no seréis juzgados: no condenéis, y no seréis condenados: perdonad, y seréis perdonados.

- 38 δίδετε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν. μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον, σεσαλευμένον,
 dad y será-dado a-vosotros medida buena apretada sacudida
[G1325](#) [G2532](#) [G1325](#) [G4771](#) [G3358](#) [G2570](#) [G4085](#) [G4531](#)
- ὑπερεκχυννόμενον, δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν, ὧ γὰρ μέτρῳ
 rebosante darán en el regazo de-vosotros con-la porque medida
[G5240](#) [G1325](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2859](#) [G4771](#) [G3739](#) [G1063](#) [G3358](#)
- μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.
 con-que-medís será-medido a-vosotros
[G3354](#) [G0488](#) [G4771](#)

| Dad, y se os dará; medida buena, apretada, remecida, y rebosando darán en vuestro seno: porque con la misma medida que midiereis, os será vuelto á medir.

- 39 Εἶπεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς, Μήτι δύναται τυφλὸς, τυφλὸν ὀδηγεῖν?
 dijo * también parábola a-ellos acaso puede ciego a-ciego guiar
[G3004](#) [G1161](#) [G2532](#) [G3850](#) [G0846](#) [G3385](#) [G1410](#) [G5185](#) [G5185](#) [G3594](#)
- οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον ἐμπεσοῦνται?
 no ambos en hoyo caerán
[G3780](#) [G0297](#) [G1519](#) [G0999](#) [G1706](#)

| Y les decía una parábola: ¿Puede el ciego guiar al ciego? ¿No caerán ambos en el hoyo?

- 40 οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον; κατηρτισμένος δὲ πᾶς
 no es discípulo sobre el maestro completamente-preparado * todo
[G3756](#) [G1510](#) [G3101](#) [G5228](#) [G3588](#) [G1320](#) [G2675](#) [G1161](#) [G3956](#)
- ἔσται, ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.
 será como el maestro de-él
[G1510](#) [G5613](#) [G3588](#) [G1320](#) [G0846](#)

| El discípulo no es sobre su maestro; mas cualquiera que fuere como el maestro, será perfecto.

- 41 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ
 por-qué * miras la paja la en el ojo del hermano
[G5101](#) [G1161](#) [G0991](#) [G3588](#) [G2595](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3788](#) [G3588](#) [G0080](#)
- σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ, ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς?
 de-ti la * viga la en el propio ojo no consideras
[G4771](#) [G3588](#) [G1161](#) [G1385](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2398](#) [G3788](#) [G3756](#) [G2657](#)

| ¿Por qué miras la paja que está en el ojo de tu hermano, y la viga que está en tu propio ojo no consideras?

- 42 πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, Ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος
 cómo puedes decir al hermano de-ti hermano deja saque la paja
[G4459](#) [G1410](#) [G3004](#) [G3588](#) [G0080](#) [G4771](#) [G0080](#) [G0863](#) [G1544](#) [G3588](#) [G2595](#)
- τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ δοκὸν
 la en el ojo de-ti tú-mismo la en el ojo de-ti viga
[G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3788](#) [G4771](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3788](#) [G4771](#) [G1385](#)
- οὐ βλέπων? ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ,
 no viendo hipócrita saca primero la viga de el ojo de-ti
[G3756](#) [G0991](#) [G5273](#) [G1544](#) [G4412](#) [G3588](#) [G1385](#) [G1537](#) [G3588](#) [G3788](#) [G4771](#)
- καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ
 y entonces verás-claramente la paja la en el ojo del
[G2532](#) [G5119](#) [G1227](#) [G3588](#) [G2595](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3788](#) [G3588](#)
- ἀδελφοῦ σου ἔκβαλεῖν.
 hermano de-ti sacar
[G0080](#) [G4771](#) [G1544](#)

¿O cómo puedes decir á tu hermano: Hermano, deja, echaré fuera la paja que está en tu ojo, no mirando tú la viga que está en tu ojo? Hipócrita, echa primero fuera de tu ojo la viga, y entonces verás bien para sacar la paja que está en el ojo de tu hermano.

- 43 Οὐ γάρ ἐστιν δένδρον καλὸν, ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν; οὐδὲ πάλιν
 no porque es árbol bueno haciendo fruto podrido ni de-nuevo
[G3756](#) [G1063](#) [G1510](#) [G1186](#) [G2570](#) [G4160](#) [G2590](#) [G4550](#) [G3761](#) [G3825](#)
- δένδρον σαπρὸν, ποιοῦν καρπὸν καλόν;
 árbol podrido haciendo fruto bueno
[G1186](#) [G4550](#) [G4160](#) [G2590](#) [G2570](#)

Porque no es buen árbol el que da malos frutos; ni árbol malo el que da buen fruto.

- 44 ἕκαστον γὰρ δένδρον, ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ, γινώσκεται. οὐ γὰρ
 cada porque árbol por el propio fruto es-conocido no porque
[G1538](#) [G1063](#) [G1186](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2398](#) [G2590](#) [G1097](#) [G3756](#) [G1063](#)
- ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν.
 de espinos recogen higos ni de zarza uva vendimian
[G1537](#) [G0173](#) [G4816](#) [G4810](#) [G3761](#) [G1537](#) [G0942](#) [G4718](#) [G5166](#)

Porque cada árbol por su fruto es conocido: que no cogen higos de los espinos, ni vendimian uvas de las zarzas.

- 45 ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας «αὐτοῦ»,
 el bueno hombre de el bueno tesoro del corazón de-él
[G3588](#) [G0018](#) [G0444](#) [G1537](#) [G3588](#) [G0018](#) [G2344](#) [G3588](#) [G2588](#) [G0846](#)
- προφέρει τὸ ἀγαθόν; καὶ ὁ πονηρὸς, ἐκ τοῦ πονηροῦ, προφέρει τὸ
 saca lo bueno y el malo de lo malo saca lo
[G4393](#) [G3588](#) [G0018](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4190](#) [G1537](#) [G3588](#) [G4190](#) [G4393](#) [G3588](#)
- πονηρόν. ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας, λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.
 malo de porque abundancia de-corazón habla la boca de-él
[G4190](#) [G1537](#) [G1063](#) [G4051](#) [G2588](#) [G2980](#) [G3588](#) [G4750](#) [G0846](#)

El buen hombre del buen tesoro de su corazón saca bien; y el mal hombre del mal tesoro de su corazón saca mal; porque de la abundancia del corazón habla su boca.

- 46 Τί δέ με καλεῖτε Κύριε, κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω?
 por-qué * me llamáis señor señor y no hacéis lo-que digo
[G5101](#) [G1161](#) [G1473](#) [G2564](#) [G2962](#) [G2962](#) [G2532](#) [G3756](#) [G4160](#) [G3739](#) [G3004](#)

¿Por qué me llamáis, Señor, Señor, y no hacéis lo que digo?

- 47 Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων, καὶ
todo el que-viene hacia mí y oyendo de-mí las palabras y
[G3956](#) [G3588](#) [G2064](#) [G4314](#) [G1473](#) [G2532](#) [G0191](#) [G1473](#) [G3588](#) [G3056](#) [G2532](#)
ποιῶν αὐτοῦς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος.
haciendo ellas mostraré a-vosotros a-quién es semejante
[G4160](#) [G0846](#) [G5263](#) [G4771](#) [G5101](#) [G1510](#) [G3664](#)

Todo aquel que viene á mí, y oye mis palabras, y las hace, os enseñaré á quién es semejante:

- 48 ὅμοιος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν,
semejante es a-hombre edificando casa quien cavó y profundizó
[G3664](#) [G1510](#) [G0444](#) [G3618](#) [G3614](#) [G3739](#) [G4626](#) [G2532](#) [G0900](#)
καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν; πλημμύρης δὲ γενομένης, προσέρρηξεν
y puso cimientio sobre la roca inundación * viniendo embistió
[G2532](#) [G5087](#) [G2310](#) [G1909](#) [G3588](#) [G4073](#) [G4132](#) [G1161](#) [G1096](#) [G4366](#)
ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτήν, διὰ
el río contra-la casa aquella y no pudo sacudir a-ella por
[G3588](#) [G4215](#) [G3588](#) [G3614](#) [G1565](#) [G2532](#) [G3756](#) [G2480](#) [G4531](#) [G0846](#) [G1223](#)
τὸ καλῶς οἰκοδομηθῆναι αὐτήν.
el bien haber-sido-edificada ella
[G3588](#) [G2573](#) [G3618](#) [G0846](#)

Semejante es al hombre que edifica una casa, el cual cavó y ahondó, y puso el fundamento sobre la peña; y cuando vino una avenida, el río dió con ímpetu en aquella casa, mas no la pudo menear: porque estaba fundada sobre la peña.

- 49 ὁ δὲ ἀκούσας, καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιος ἐστὶν ἀνθρώπῳ
el * que-oyó y no habiendo-hecho semejante es a-hombre
[G3588](#) [G1161](#) [G0191](#) [G2532](#) [G3361](#) [G4160](#) [G3664](#) [G1510](#) [G0444](#)
οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου; ἣ προέρρηξεν ὁ
que-edificó casa sobre la tierra sin cimientio a-la-cual embistió el
[G3618](#) [G3614](#) [G1909](#) [G3588](#) [G1093](#) [G5565](#) [G2310](#) [G3739](#) [G4366](#) [G3588](#)
ποταμὸς, καὶ εὐθὺς συνέπεσεν, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας
río y inmediatamente cayó y fue la ruina de-la casa
[G4215](#) [G2532](#) [G2112](#) [G4098](#) [G2532](#) [G1096](#) [G3588](#) [G4485](#) [G3588](#) [G3614](#)
ἐκείνης, μέγα.
aquella grande
[G1565](#) [G3173](#)

Mas el que oyó y no hizo, semejante es al hombre que edificó su casa sobre tierra, sin fundamento; en la cual el río dió con ímpetu, y luego cayó; y fué grande la ruina de aquella casa.